

RASILIMALI KWA WAKIMBIZI

Usafiri Nchini Marekani

Unapowasili katika jumuiya yako mpya, utahitaji kujifunza jinsi ya kusafiri kutoka sehemu moja hadi nyingine kwa urahisi. Watu wengi huendesha gari nchini Marekani, lakini kumiliki gari ni ghali na huenda usimudu kununua gari mwanzoni. Jumuiya nyingi huwa na mbinu moja au zaidi za usafiri wa umma ambazo zinaweza kutumiwa kufika kwenye ofisi ya Agence ya Réinstallation, mahali pako pa kazi (utakapoajiriwa), pamoja na kwenda madukani, benki na huduma nyingine za jumuiya. Kujifunza jinsi ya kutumia usafiri wa umma kwenda mahali unapotaka na kuhitaji kwenda kwa namna salama ni hatua muhimu ya kwanza ya kuzoea jumuiya yako mpya. Agence ya Réinstallation itakupatia maelezo kuhusu usafiri wa umma katika jumuiya yako mpya punde tu ufikapo.

USAFIRI WA UMMA

Usafiri wa umma nchini Marekani unatofautiana kutoka sehemu moja hadi nyingine. Katika baadhi ya maeneo, unaweza kutumia usafiri wa umma kwenda popote unapohitaji. Katika maeneo mengine, usafiri wa umma unaweza kutumika tu mara kwa mara au haupatikani hata kidogo.

Kuna aina tatu za usafiri wa umma: mabasi, treni za chini ya ardhi na treni za kawaida. Usafiri wa umma hufuata ratiba na kusimama mahali fulani ili kuruhusu wasafiri washuke na kupanda. Mara nyingi, utahitaji kununua tikitimapema au ulipe nauli unapopanda chombo cha usafiri wa umma. Wakati mwingine, utahitaji nauli kamili au kadi ya usafiri ya kielektroniki iliyo na salio la kutosha kulipia nauli yako. Wakati mwingine, gharama ya nauli yako inategemea urefu wa safari yako. Kadi za usafiri zinapatikana kwenye vituo na maeneo mengine ambapo unaweza kutumia fedha taslimu au kadi ya mikopo au malipo ili uongeze fedha kwenye kadi yako ya usafiri.

USAFIRI NCHINI
MAREKANI

Wakati wa shughuli nyingi za usafiri, bei ya usafiri wa umma inaweza kuwa ya juu kuliko wakati mwininge wa siku. Treni na mabasi pia yanaweza kuwa na msongamano wa watu wakati wa vipindi nya shughuli nyingi, na katika miji mikubwa, inaweza kukuchukua muda mrefu kufika unapoenda. Ni muhimu kutenga muda wa ziada wakati wa vipindi nya shughuli nyingi ikiwa unataka kufika kazini kwa wakati au ikiwa una miadi isiyoweza kuahirishwa.

Sehemu nyingi za usafiri wa umma zina sehemu za kuketi zilizotiwa alama wazi, zilizotengewa watu wazee, wenye ulemavu na wanawake wajawazito. Inatarajiwa kuwa abiria wenye uwezo wataamkia viti hivi ikihitajika.

KUTEMBEA NA KUENDESHA BAISKELI

Kutembea na kuendesa banskeli ni njia za usafiri za bei nafuu ambazo pia ni bora kwa afya yako. Kuna sheria nchini Marekani zinazodhibiti kutembea na kuendesa banskeli. Kuwa na ufhamu wa ishara za trafiki na ishara ili kuwa salama wakati wa kutembea katika jumuiya yako. Tumia barabara za kando na uhakikishe umevukia barabara kwenye kivukio au kona. Egesha banskeli yako katika maeneo maalum na uifunge salama. Miji mingi hutoa njia maalum za banskeli na pia zina sheria maalum za trafiki na usalama za banskeli. Katika maeneo mengi, helmeti za banskeli zinahitajika kwa mujibu wa sheria na baadhi ya miji huwahitaji waendesa banskeli wawe na leseni pia. Ni muhimu kujua na kufuata sheria za trafiki katika jumuiya yako ili usafiri kwa banskeli kwa namna salama.

Miji mingine ina mipango ya kubadilishana banskeli ambayo inawawezesha waendeshaji kukodisha banskeli kwa muda mfupi. Idadi kubwa ya mipango hii husimamia vituo nya banskeli kote jijini na wapandaji hulipa ili kuendesa banskeli kutoka kituo hicho hadi kingine ambako watawacha banskeli hiyo ili itumiwe na mwendeshaji mwininge. Kawaida, waendeshaji wanatakiwa kulipa kwa kadi ya mikopo au malipo, au lazima wajisali mapema kuwa wanachama wa mpango huu. Mipango mingine ina programu za simu ambazo huwawezesha waendeshaji kupata banskeli zilizopo na kudhibiti malipo.

TEKSI NA KUSHIRIKI GARI

Huduma za kushiriki gari, kama vile Lyft na Uber, zinapatikana katika miji na majiji mengi kote nchini Marekani. Katika hali nyingi, kushiriki gari huwa rahisi na bei nafuu zaidi kuliko teksi za kawaida, lakini simu mahiri na programu mwafaka inahitajika ili kupanga safari,

Cultural Orientation Resource Exchange

8719 Colesville Road, 3rd Floor • Silver Spring, MD 20910

For more information, visit the CORE Resettlement Navigator website at corenav.org.

The contents of this fact sheet were developed under an agreement financed by the Bureau of Population, Refugees, and Migration, United States Department of State, but do not necessarily represent the policy of that agency and should not assume endorsement by the Federal Government. This material is in the public domain and may be reproduced.

SOMO LA KIINGEREZA/ENGLISH LESSON

Kituo cha basi za chini ya ardhi zi wapi?

Where is the bus stop?

Kituo cha treni za chini ya ardhi zi wapi?

Where is the subway station?

Basi hii huenda wapi?

Where does this bus go?

Treni hii huenda wapi?

Where does this train go?

Nauli ni kiasi gani?

How much is the fare?

Ninawezaje kwenda kwenye maktaba ya vyakula?

How can I get to the library?

Ninawezaje kwenda kwenye benki ya vyakula?

How can I get to the bank?

Ninawezaje kwenda kwenye maduka ya dawa ya vyakula?

How can I get to the pharmacy?

Ninawezaje kwenda kwenye maduka ya vyakula?

How can I get to the grocery store?

na akaunti na kadi iliyo na kadi ya mikopo au malipo inahitajika ili kulipa.

Teksi inaweza kuitwa mitaani au kupatikana katika maeneo maalum katika baadhi ya miji, au unaweza kupangia safari kwa kuipigia simu kampuni ya teksi ikiwa unazungumza Kiingereza. Madereva wa teksi hukubali pesa taslimu au kadi za mkopo, lakini unapaswa kuthibitisha njia ya malipo kabla ya safari kuanza.

Kushiriki gari na teksi huwa ghali kuliko usafiri wa umma, kwa hivyo sio njia inayopendekezwa kwa matumizi ya kila siku. Hata hivyo, inaweza kusaidia sana katika hali za dharura.

KUMILIKI NA KUENDESHA GARI

Kumiliki gari binafsi huwa na manufaa na majukumu.

Gharama zinazohusiana na gari zinajumuisha malipo ya kila mwezi ya gari (ikiwa inunuliwa kwa mkopo), malipo ya bima, ada za leseni na usajili, na kuegesha, mafuta na gharama za matengenezo. Gharama hizi zinaweza kupunguza mapato yako haraka, kwa hivyo siku za kwanza unahitaji kutumia usafiri wa umma. Baadaye, ukipata kazi na uweze kumudu gharama za gari, unaweza kuamua kununua gari. Mtu huhitajika kufanya mtihani wa kuendesa gari na kupewa leseni ili aruhusiwe kuendesa gari.